Rijksoverheid

NIEUWE WETGEVING
Aanpak georganiseerde criminaliteit

Georganiseerde, ondermijnende criminaliteit wordt aangepakt langs de vier hoofdthema's *voorkomen, verstoren, bestraffen* en *beschermen*. Het beleid dat binnen deze hoofdlijnen wordt opgesteld kan leiden tot introductie van nieuwe wetgeving of aanpassing van bestaande regelgeving. Deze wetgevingstrajecten zijn onderverdeeld in vijf categorieën en dragen op verschillende wijze en mate bij aan de brede aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Dit overzicht bevat de lopende trajecten met de actuele status van het wetgevingsproces. Daarnaast is per wetstraject een doorverwijzing opgenomen naar de site van de overheid waar meer informatie te vinden is.

Criminele geldstromen

- Confiscatie criminele goederen
- Spoedbevriezing
- Plan van aanpak witwassen

Drugs

- Nieuwe Psychoactieve Stoffen
- Lachgasverbod
- Drugsprecursoren

Strafrecht

- Strafmaat drugsdelicten
- Verborgen ruimten in voertuigen
- Maatregelen in detentie

Samenwerking

- Gegevensverwerking samenwerkingsverbanden
- Informatiedeling BIBOB en bestuur
- Verbod op radicale organisaties

Bestuursrecht

- Sluitingsbevoegdheid burgemeester
- Malafide verhuurders
- Bestuurlijke integriteit

Criminele geldstromen

a. Confiscatie criminele goederen (NCBC)

●●○○○

Met deze nieuwe vorm van afdoening kan het vermogen van criminelen straks sneller worden afgepakt. Goederen die een criminele herkomst hebben kunnen zonder voorafgaande strafrechtelijke veroordeling geconfisqueerd worden. →

b. Spoedbevriezing II

●●○○○

Met dit nieuwe instrument kan de Financial Intelligence Unit straks banken verzoeken om verdachte geldtransacties tijdelijk tegen te houden voor nader onderzoek naar mogelijke witwaspraktijken. →

c. Plan van aanpak Witwassen

●●●○○

Verschillende maatregelen zullen de aanpak van witwassen verder versterken, zoals onder andere een verbod op contante betalingen voor goederen vanaf 3.000 euro en een betere monitoring tussen verschillende banken. →

d. Verwijzingsportaal bankgegevens

●●●●●

Het 'Verwijzingsportaal bankgegevens' wordt verder ontwikkeld. Er worden nieuwe partners op aangesloten en de geautomatiseerde levering van saldo- of transactiegegevens wordt mogelijk gemaakt. →

e. Transparantie maatschappelijke organisaties

●●●○○

Dit voorstel van wet bevat regels voor het inzichtelijk maken van buitenlandse donaties die door maatschappelijke organisaties zijn ontvangen. Daarnaast komt er voor stichtingen een verplichting hun inkomens en uitgaven te deponeren bij de Kamer van Koophandel. →

Drugs

a. Nieuwe Psychoactieve Stoffen (NPS)

●●●○○

Dit wetsvoorstel stelt stofgroepen strafbaar die vaak worden gebruikt als basis voor nieuwe synthetische drugs. De stofgroepen worden in een nieuwe lijst van de Opiumwet opgenomen. →

b. Lachgasverbod

●●●●●

Het bezitten, verhandelen en verkopen van lachgas wordt verboden. Met uitzondering van het toepassen van lachgas voor professionele doeleinden, zoals in medisch verband of als toevoeging aan voedingsmiddelen. →

c. Verbod Drugsprecursoren I

●●●●●

Dit wetsvoorstel verbiedt de handel en het bezit van bepaalde chemicaliën (precursoren) die voor de productie van harddrugs worden gebruikt. →

Strafrecht

a. Strafmaat drugsdelicten

●○○○○

De strafmaten voor zware drugsfeiten, zoals het handelen in, het bezitten van en produceren van harddrugs, worden verhoogd. →

b. Verborgen ruimten in voertuigen II

●●○○○

Het bouwen van verborgen ruimten in voertuigen en het bezit van dergelijke voertuigen wordt strafbaar gesteld. De voertuigen worden veelal gebruikt om illegale goederen te vervoeren. →

c. Maatregelen in detentie

●●○○○

Verdere beperkingen kunnen worden opgelegd bij hoog risico gedetineerden. Ook worden meer maatregelen mogelijk gemaakt zoals visueel toezicht tijdens communicatie met gedetineerden en een meldingsplicht bij telefonisch contact. →

d. Videoverhoor bij strafzaken

●●●●●

De rechter kan bepalen dat videoverhoor op afstand wordt toegepast in de strafzaak, indien sprake is van gevaar voor de veiligheid van de strafzaak of gevaar tijdens het vervoer van en naar de zitting of verhoor. →

e. Kroongetuigen

●○○○○

Het instellen van een wettelijk kader getuigenbescherming en de verbreding van de kroongetuigenregeling geven de praktijk betere handvatten bij de inzet van een kroongetuige en moeten ervoor zorgen dat de kroongetuigenregeling toekomstbestendig wordt gemaakt. →

f. Strafrechtelijk executieonderzoek I

●●●●●

Het Openbaar Ministerie (OM) kan meer onderzoek laten uitvoeren naar het daadwerkelijke vermogen van verdachten en veroordeelden. Zo kunnen overheidskosten beter op daders worden verhaald. →

g. Maatregel Kostenverhaal I

●●●●●

Kosten die de politie en het OM maken bij het ontmantelen van drugslabs en het opruimen van vuurwerkschuren kunnen op de daders worden teruggevorderd. →

h. Uitbreiding bestraffingsmogelijkheden II

●●○○○

De boetes voor softdrugsdelicten stijgen naar de hoogste boetecategorie. Daarnaast worden de mogelijkheden tot het opleggen van 'ontzetting uit rechten' verruimd, waardoor personen kunnen worden verboden bepaalde beroepen voor een bepaalde tijd uit te oefenen. →

i. Uithalerswet I

●●●●●

Onrechtmatig verblijf op terreinen die bestemd zijn voor de opslag en overslag van goederen is strafbaar gesteld. Personen riskeren een gevangenisstraf in plaats van enkel een boete. →

Samenwerking

a. Gegevensverwerking samenwerkingsverbanden

●●●●○

Het delen van gegevens tussen samenwerkingsverbanden zoals de RIEC's, het FEC en iCOV wordt verbeterd en van goede waarborgen voorzien. →

b. Informatiedeling BIBOB en bestuur (II)

●●●●●

Het delen van informatie ten behoeve van een Bibob-onderzoek tussen bestuursorganen en het Landelijke Bureau BIBOB, maar ook tussen bestuursorganen onderling, is verbeterd. Er is ook een grondslag gecreëerd voor fiscale gegevensdeling tussen bestuursorganen en de Belastingdienst. Het delen van justitiële gegevens was reeds eerder bij wet geregeld. →

c. Verbod radicale organisaties

●●●●●

Mogelijkheden zijn verruimd om rechtspersonen die de samenleving ontwrichten, zoals Outlaw Motorcyle Gangs, te verbieden of ontbinden. Ook kunnen leidinggevenden van dergelijke rechtspersonen een verbod krijgen om te besturen en daarvoor worden vervolgd. →

Bestuursrecht

a. Sluitingsbevoegdheid burgemeester

●●●●○

Burgemeesters krijgen de bevoegdheid om een woning te sluiten op basis van artikel 174a Gemeentewet, indien sprake is van verstoring van openbare orde door het aantreffen van wapens in de buurt van een woning of bij woningbeschietingen. →

b. Malafide verhuurders

●○○○○

Wettelijke normen voor de verhuur van woningen kunnen het faciliteren van ondermijnende criminaliteit tegengaan. De Wet Goed Verhuurderschap biedt gemeenten de mogelijkheid een vergunningsplicht in te stellen waarmee malafide verhuurders kunnen worden geweerd. In aanvulling daarop wordt momenteel verkend welke aanvullende regels mogelijk zijn. →

c. Bestuurlijke integriteit

●●●●●

Verschillende maatregelen worden geïntroduceerd of uitgebreid die bijdragen aan de integriteit van decentrale bestuurders. Dit betreft o.a. de verplichte VOG voor bestuurders (betere screening), een versterking van de positie van de Commissaris van de Koning bij integriteitskwesties en de verplichte openbaarmaking van nevenfuncties en inkomsten daaruit. →

Legenda

●○○○○ Voorstel in voorbereiding
●●○○○ Advisering Raad van State
●●●○○ Behandeling Tweede Kamer
●●●●○ Behandeling Eerste Kamer
●●●●● In werking getreden

I wetsvoorstel ondermijning I
II wetsvoorstel ondermijning II

versie mei 2023